પ્રેમરસ

ઉર્ફે

[illegible] પ્રકાશ

ભાગ ૧ લો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

[illegible]. [illegible] [illegible] ગુપ્તીતવાળા

તથા

[illegible] [illegible] [illegible] મેનેજર

કરાચી

દોહરો

પ્રેમ [illegible] ઉરથી કરી, વાંચો ધરીને પ્યાર.
વાંચનારા મન ખુશી થશે, થશે આનંદ અપાર

કીં૦ બે આના.

પ્રત ૧૦૦૦ સન ૧૯૧૬

હિતેચ્છુ પ્રેસમાં હ. વા. ઠાકરે છાપી-કરાચી.

પ્રેમરસ ઉર્ફે માગજી પ્રકાશ

ભાગ ૧ લો.

કવાલી-૧

ભરોસે તું રહા ભૂલી, પલમાં પ્રાણ જાવાના—
પલકમાં પ્રાણ જાવાના— (૨) ભરોસે
[illegible] એ આવા. કસુ સાથે નથી લાવા (
ધન ધરા ધામને છોડી સૌ સમશાને સમાવાના ભ
સમજો તમે શાણા—એક દીવસ ફના થાવાના (૨
છોડી દીયો મમતા પ્યારા—માટીમા મળવાના—ભરો

કચ્છી કાફી (૨)

છડ કીસ્મત હલ્લો કચ્છકે પાંજે વતન ઉતે
કરાંચી જે કોટ મથા બંદર તો ડીઠજે
બંદર ચડી ન્યાર પાંતો મનોડો ડીસજે—છડ ક
કરાંચી જે માડુ અશી, કુડનો કુટજે
ઓની માડુ જા કેડી હવાલા, પલેગ તો પીટજે—
જેઠીઆ બજારજી દુકાનતે—મેવાતા વીકજે—
મેવા મીઠાઇ છડી કરી—હલો કચ્છ કે
પેરૂ વેકે ગડજે—છડ કીસ્મત—
પીણા લુવાણા જે—પીતા મીઠા
આલેકતે રખજે
મોભા પાજો ફીન છડીદો—ધરમતે હલજે—છડ

સગાળશામાંથી—૩

મારા બાપલા— આજે પડુ કામ તારૂં
કહેતા ધ્રુજે છે રહુય મારૂં—મારા—
મારી વહાલી માતુ—ઉદાશ ન થાવુ.
આયુશ નથી બેશ માત્ર મુને પ્યારૂ— મારા—
એક જોગીરાજ આવી— મુને ઘણો ઘણો ફોસલાવી
કહે કે ભાગી જા મોત થાસે તારૂં—મારા
હું ભાગું તો ભોમી લાજે, મરૂં તો કીરતી ગાજે
સત સેવામા મરવું પણ સારૂં મારા—
બેટા અળગ રહેજે—ચુમી છેતરની દેજે
હું હરવેથી શીશ ઉતારૂં—મારા

સુરવીર સુંદરીમાંથી—૪

તારા મોહમા રાજ ગયો હું ચુકી
ધરમને દીધી છે આગમાં મેં ફુકી—તારા—
પુત્ર રજપુત કદાપી—હવે શું રહ્યું છે બાકી
(પણ પ્રીતમ) તમે જનકને જાણુ હું ચુકી—૧ ર
જાવું રે હોય તો પ્રીતમ આપને
નહિ મુકું હું રોકી—(પણ પ્રીતમ)
એક સરને જાજો મારા વાલા—(૨)
મારે ગલેજ તરવાર મુકી—તારા-મોહમા

કવીત ૫

છૈ કે તેજમેં ચંદ્ર છુપે નહિ સૂર્ય છુપે નહિ બાદલ છાંય:
... રજપુત છુપે નહિ દાતા છુપે નહિ ઘેર માગન જાય.

ચંચળ નારી કો તેજ છુપે નહિ પ્રીત છુપે નહિ પુઠ દેખાયા.
કવી ગંગ કહે શુણુ શાહ અકબર કર્મ છુપે નહિ ભભુત લગાયા

નવલ વિજયમાંથી—૬

શુરવીર રાજ રૂપાળા વળી દરશન દેજો દયાળા
તમ તણી છબી અંતર બેઠી યાદ કરીશ અહો નીશ એ
જપુ તરુ નામની હુ માળા—વળી દરશન
વિવેક બોલથી વશ કીધા—પ્રેમ બંધને બાંધી લીધી
વાહ કેવા વચન સારા—વળી દરશન—

સુરવીર સુંદરીમાંથી ૭

દીલના દેજો નારીને કોયની નારી નહિ થનાર—
અરે ભાઇ કોઇની નારી નહિ થનાર—દીલના
સખી—જેનાથી ધડી જુદો પડતો નહિ
કરતો પ્રેમનો પોકાર
તન મન ધન સર્વે લુટાવી દીધુ દગો દીધો તેનાર
દુનિયાથી મુને દુના કર્યો જેને ગણુતો ગળાનો હાર
દીલના દેજો નારીને કોઇની નારી નહિ થનાર

કવીત ૮

માન કહે મેરા પુજા તો સપુતહે—એની કહે મેરા સુંદર સૈયા
બાપ કહે મેરા હે કુલ દિપક—લોક મે અધિક લાજ બઢૈયા
છોરૂ કહે મેરા જુગકો જીવન—જાકો મે લઉ બલૈયા
કવી ગંગ કહે સુનુ દીલ્લી પતિ—સોઇ ગડો જાકે ગાંઠ રૂપૈયા

સગાળશામાંથી—૯

દાની કરણુ રાયરે સુવર્ણ આપો—દાની કરણુ
રાયરે સુવર્ણ આપો—દાની કરણુ રાયરે

સાખી—નથી શકિત ઉઠવાતણી—કયાંથી આપું દાન
દીધો પત્થર મુજ હાથમાં—પાડી આપુ દાંત
ધર્મ સંકટ પડુરે—મુને મળી વેળા—ધર્મ

સાખી—પત્થર અમો નવ આપીએ—તુજ હાથે તું લે
તુજથી નવ દેવાય તો—મુ ે ના કદી દે—દાની કરણુ

સાખી—હ્યો આપુ છુ પ્રાત ી—દાવ અ ો મુનીરાય
એને અમો શુ કરીએ-ભરી ઝ્ધીરડા દેખાય—દાની કરણુ

સાખી—દીધો ધનુષ્ય મુજ હ ાથ—ાડ ભુ ી મોઝાર
નીકળે ગગા માતતો—ધોઇ આપુ દાન—ધર્મ

સાખી—ધનુષ્ય અમો નવ આપીએ—તુજ હાથે તુ લે
તુજથી નવ દેવાય તો—ભક્ષી ના કહેવાય-દાની કરણુ

સાખી—ના પાડું તો નૃપ દુઃખે—ભોમી ન ઝીને ભાર—ધર્મ
(રડતો રડતો ગયો રથ પાસે(૨) લીધા ધનુષ્ય હાથે
ખેચી તમાચા માર્યા ભુમી (૨) પ્રગટ્યા ગગમાત
ચાલ ધોઇ દે આપજુને (૩) પ્રીતે દેનુ વરદાન

દોહરા

ચકવા ચદન પ્ય રમે—ઝુર ઝુર કે મર જાય.
બીન કદરી કી દોસ્તી—કોડી નફા ન હોગ
માલેક કા નામ બડા દુર હે—જેસી લંબી ખજુર
ચડેગા તો ચાખેગા પ્રેમ રસ—પડેગા તો ચકના ચુર,

મન જાણે મે કયું-કરતલ બીજા કોય
ધારા અધવચે રહે-હરિ કરે સો હોય.
કબીરા કહે કમાલકો-દો અક્ષર ધ્યાનમેં લે
કર સાહેબકી બદગી વૈકુંઠ પામીલે.
મન મરે માયા મરે-મર મર જાય શરીર
આશા તસના ન મરે-કહે ગયા દાસ કબીર

૧૧ રાગ કલ્યાણ

રાધે રાણી દેજા દેજા બસી હમારી
બસી હમારી રાધે-મોરલી હમારી-રાધે
નહિ હે સોનેકી નહિ રૂપેકી (૨)
લકડેકી બસીમે રાધે તે કયાં લીયા ચુરાઇ-રાધે
કેસે બજાવું રાધે-કેસે સુનાવુ-(૨)
મુખસે બજાવે કાના-કાનસે સુનાવે-રાધે

૧૨ ભજન

પ્રેમ ભીગશા લાના બાળા-ગુરૂને મગાઇ-(૨)
પ્રેલી ભીગશા આટાલાના-ગામ વસ્તી કું પાસે ન જાના
બાઇ બાપ છોડકે લાના-(૨) જોરી ભરકે લાના બાળા-ગુરૂને મંગાઇ
દૂશરી ભીગશા જળ ભર લાના-કુવા વાવકી પાસે ન જાના
તાલ તનીયા છોડરે લાના-(૨) તુબા ભરકે લાના બાળા-ગુરૂને
તીશરી ભીગશા લકડી લાનો-બબ ખડીકું પાસે ન જાના
લીલી સુકી છોડકે લાના-(૨) જોરી ભરકે લાના બાળા-ગુરૂને
ચોથી ભીગશા દરશન લાના-કાનજી બમનકું પાસે ન જાના

મ દેવકો છોડકે લાના (૨) દરશન લેકે આના ..બાળા-ગુરૂને
સુણુ નગર સુલતાન દીવાના
કહો કીસ ઘર માંગન જાના
એદી ધી ધ્યાન લગાના બાળા-ગુરૂને

૧૩ મું માધુભાનો રાસડો

તારા દેશમાં મોટો નામ. માધુભા મોજારો મહારાજ
તમો છો ચંપાનો છોડ-માધુભા.
માતા ગંગબા મોતીએ વધાવે-પીતા રાહ ખેંગાર—તારો
કાકો કલુભા પાસે બીરાજે-નાના મનુભા હુશિઆર-તારો
મરગ બાગ સોહામણો દીસે-માહે તરેહ તરેહનાં ઝાડ
ચંપો ચંપેલી મોગરોરે-માહે ધરાખ માંડવો અપાર-તારો
માતા આશાપુરાં સહાય તમને-રાખે તમારૂં રાજ-તારો

ભજન ૧૪

જાય છે જુવાની તારી-આવી જરા છાની રે-હો-હો-હરિના
ભજન વિના જાય છે

કંકુ જેવી તારી કાયાજી-પોથી જેવી પાની જીવડા
મુવા પછી બાળી દેશે ઉડી જશે વાની રે-હો હરિ
માયાને મમતા મેલીજી-થાને બડો જ્ઞાનાની ઓધાં
જરને જોબનીયું તારૂં અંજરીનુ પાણીરે-હરિ
પીતા તારો પાસે ન આવેજી ન આવે તારી નારી જીવડા
બંધવ તારો બહાર ઉભો જુવે વારી વારી-હરિ
વીદુરજી ના વચનો સુણીજી વાતું લેજો માની ઓધા
મળો મીઠાનો સ્વામી વાતુ ન રહિ છાનારે-હરિના

(૮)

આકાશવાણી

સબુર સબુર વાચો તો ખરા.

બીજ વાચનાર કોઇપણને જાહેર ખબર આપવી હોય તો નીચે સરનામે આવી મલો

ઠે૦ રતનશી કરસન ઠે૦ રણછોડ લાઇન

દેશી બજારમાં કરાચી બદર

મહેરબાન સાહેબ આપ જરા ખ્યાલ કરો કે પાચ રૂપીઆના હેન્ડબીલ છપાવો અને વેચો કે માલુમ વાચીને કચરા વાટે ફેંકી દેશે ને કરતા કોઇ પણ જાતની ચોપડી [illegible] જાહેર ખબર આપવાથી જે વણી ચોપડી વાચે તેને નજરો નજર જોવામા આવે માટે આવો અને રૂબરૂ મલો ખાન [illegible] છે. અને આ પછી અમારી ચોપડી પદર દીવસમા બહાર પડશે [illegible] આના અને [illegible] વાત કરો જેથી ફાયદો થાય અમારી ચોપડી જથા બધ લેનારને પણ તેજ કમીશન મલશે. અને [illegible],

લી ઠા પ્રાગજી મોતી બીડી વાળા

પ્રો [illegible] તમારે સંસાર [illegible] હોય [illegible] તેજ [illegible] આપવું હોય તો [illegible] ખાસ [illegible] ભારથી મલશે [illegible] ભારતી

દીવકર-[illegible] આના.

રાજ[illegible] કીમત સાડા ચાર આના.

કન્યા વિક્રય નાટક પાકું પુંઠું છતાં કીમત. દશ આના
તુલસીકૃત રામાયણ–ગુજરાતી કીમત–રૂ. ૨॥=

ચીત્રસેન વેણી પદમણી–	કીમત	બે આના.
સત્યનારાણની કથા.	કીમત	પાચ પાઇ
કાવ્ય કુસુમ.	કીતમ	પાચ પાઇ
વીવા પ્રસગના ગીત	કીમત	પાંચ પાઇ
કુવારી કન્યા	કીમત	પાંચ પાઇ
નારાયણ કવચ	કીમત	પાચ પાઇ

આવા ધર્મ ઉપયોગી પુસ્તક લખેલી કીમતથી સસ્તી નાટે આત્રો ખરીદો વાચો અને વંચાવો

લી બુકસેલર એજન્ટ રતનજી કરસન
રણછોડ લાઇન દેરાણ બજાર

તા. ૨૫–૨–૧૯૧૬

મીરાં આખ્યાનમાંથી–૧૫

વાટ જુએ છે મીરા રાંકડી ઉભી ઉભી
વાટ જુએ છે મીરા રાંકડી
મુનીવર સ્વામી મારે મંદીરે પધારોરે (૨)
સેવા કરીશ દીન રાતડી ઉભી ઉભી૦
પુરી પકવાન વાલા મીઠાઇ ને મેવારે (૨)
ઘેવર જલેબી તજ સાંકરી ઉભી ઉભી૦
પાન સોપારી એલચીને પાનના તે બીડલારે (૨)

એલચી ડોડા ને તજ પાખડી ઉભી ઉભી•
સાવરે સોનાના મે તો સોગઠારે ઢાળાવાલા
રમવા આવો તો જાયે રાતડી ઉભી ઉભી•
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા
તમને જોવુંને ઠરે મારી આંખડી ઉભી•

૧૬) ભજન.

તારો ભરૂસો મુને ભારી એવો ગરવો દાતાર
ગીર નારીરે—ગીરનારીજી=તારો.
ઉચો છે ગરવો દાતા નીચે છે દરગા તારી
વચમા ભવેશર ભારી—એવો
લીલીયુ ને પીળીયુ તારી ધજાયુ ફરકે વાલા (૨
ધોરી ધજા પર જાઉ વારી એવો.
દેશરે પરદેશની તારી—માનતાયુ આવે વાલા (૨)
નમન કરે નર નારી એવો ગરવો દાતાર
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા ૨)
તારા ચરણુમાં હેલ ઉતારી એવો ગરવો દાતાર.

૧૭ ભજન મીરાંબાઇ આખ્યાનનું

ધુતારો દઇને ગયો ભેખરે મહીઆરણ
અમને કાનુડા તો દઇને ગયો ભેખ કાનુડો
શીર મુગટપર છત્ર બીરાજેને
દાંતમા સોનાકેરી રેખરે મહીઆરણ
વનરાતે વનમાં વાલે રાસ રચ્યો ફરે
સોળસે ગોપીમાં ઘેલો કાનરે=મહીઆરણ

આ કાંઠે ગંગા વાલા ઓલે કાંઠે જમુનારે
વચમાં મુકી છે એકા એકરે=મહીઆરણ
બાઇરે મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા
તારા ભજનની મુને લાગી લહેરરે મહી૦
કામળ ગારોતો દઇને ગયો ભેખરે=મહી૦

૧૮ મીરાં આખ્યાનમાંથી ભજન

કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત બાઇઉં અમે
બાળ કુંવારારે-કાનુડો શું જાણે મારી પ્રીત
જળરે જમુનાના ભરવાને ગઇતી વાલા (૨)
કાનુડે ઉડાળ્યા આછા નીર ઉડા ફરરરર-કાનુડો૦
વનરાતે વનમાં વાલે રાસ રચો છેરે
સોળસે ગોપીના તાણ્યા ચીર-ફાટા-ચરરરર-કાનુડો૦
હુંતો વરણાગી કાના તમારારે નામની (૨)
કાનુંડે તાંકીને મારાં તીર વાગા સરરરરરર-કાનુડો૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ (૨)
કાનુંડે બારીને ફુંધી ખાખ .. ઉડી ફરરરરર કાનુડો૦

૧૯ દીલખુશકરનાર તરજ

હામા રહયો રાત બીરહનકે પાસ (૨)
ટપ ટપ બીજનાસી દંડ બુંદ ગીરતહે—હામાં૦
આટ ઘાટ મોહે રોકટ ટોકટ (૨)
મેંજ નમાનું ઇતીહાગી ખાત—હામાં
આમા રહયો રાત બીરહનકે પાસ (૨)

૨૦ ચેલૈયાનું હાલરડું—આખ્યાનમાંથી

મારી ચાખડીના ચડનાર કુંવર ચેલૈયા
ચેલૈયારે કુંવર ખમા ખમા તુને—મારી૦
મારા પારણાના પોઢનાર—કુંવર
મારા ખોળાના ખુંદનાર કુંવર
અરે મારી આંધળી કેરી આંખ—કુંવર

સાખી—અમે જાણ્યું હતુ ચેલૈયાને પરણાવશુ
અને જાડી જોડશુ જાન
પણ ઓચીંતા મરણ આવીયા
અરે તારા સ્વર્ગેથી ઉતરા પાન—કુંવર
તારા નીશાળીઆ મુને પુછશે—કુંવર
તેને શોરે જવાબ હુ દઈશ—કુંવર

સાખી—ઘર નમુ તો ભલે નમે—નુ કાતન વરતા જેમ
જેના ઘરમાંથી કુંવર ઉઠી ગયા
તેને જન્મો જન્મના સોગ—કુંવર
મે તો વેચ્યા કસાઈ વાડે ઢોર—કુંવર
મે તો તોડી સરોવર પાળ—કુંવર

સાખી—બાપ મરે ભવ સાંભરે બેની મરે દશ જાય
બાળા પણમાં જેના માવતર મરે
તેને ચારે દશુના વા વાય—કુંવર

સાખી—કડવી હોજો લીંબડી એની શીતળ હોજો છાય
બંધવ હોજો અબોલડે
તોય પોતાની બાય કુંવર
મેનો દીધી ગાળ સતને ગાળ–કુંવર
મારા નીર ધનનો ભંડાર કુંવર

સાખી—કુવા ઢાંકણુ પાવડુ ને જગની ઢાંકણુ બાર
બાપનું ઢાકણુ બેટડો. તેમ ઘરનું ઢાકણુ નાર કુંવર
મેતો ભરડા સજીવન ધાન કુંવર
મેતો તોડી સરોવર પાર કુંવર

સાખી—મેલામા મેલો નુગરો તેથીજ મેલો લોભ
તીજા મેલા અમે દપતી મુવે ન પામીએ મોક્ષ કુંવર
મેતા મારો કરાયલ મોર કુંવર
મેનો દીધા કુપાત્રને દાન કુવર

૨૧ શાંતિકરનું કવાલી

નંદકે લાલા હો મતવાલા કૃષ્ણ કનૈયા તું મીત્ર હોય.(૨)
મથુરાજીમે જન્મ લીયો હૈ ધેન ચરૈયાં તુ મીત્ર હો નંદકે
જમનાજી મે કુદ પડયો હૈ કૃષ્ણ કનૈયા તુ મીત્ર હો નંદકે
બીંદ્રાબનમે વાસ રચ્યા હૈ ગોપી ન ચયથા તું મીત્ર હો નંદકે

૨૨ કચ્છના મહારાજા ખેંગારની કાફી

ખમા રાખેંગાર અયો પ્રાગજી પરવાર ખમા
ભુજ આજે ખુબ બન્યો બની ભુજ બજાર

મેડી મોલાતું મોજ કરંતીયુ અંતર ખુશઓદાર ખમા
સિંહન દીઠો હુવે સંસારમે મનુભાકે ન્યાર ખમાં
દીલ્લીમે રજવાડા ભેરા થયાતે સુબા લેખું લખ હજાર
ભલે મલીયાફ બહાદુરી પ્રાગજો પરવાર ખમ
દાસ મામદ સઇદ મહેનો મોહ દીઠો મોહ લેજો
બેડો થયો તુજ તત્કાળ આરે ખમા રાખેગાર

૨૩ સુરદાસમાંથી

દાસ પરે દયા લાવોરે (૨) દયાળુ દેવા દાસ
સંસારી સબંધ છોડી (૨) જીવ આપ ચરણે જોડી (૨)
હું તો બની બેઠો બાવો બાનો આવો રે દયાળુ
આપો વિના સંકટ આવુ—ખાડામા ગોથા ખાવુ
વારે અવિનાશી આવો આવોરે—દયાળુ

૨૪ ભજન

કહેવું શું હવે કાના—નંદકુંવર નથી નાના રે
નંદ કુવર નથી નાના રે—નંદકુવર કહેવું
પેલા અમથી પ્રીત કરીને—મોહન ગયા છો મનડા હરીને
વાલોજી બેઠા કુબજા વરીને—ફેરો ન આવ્યા ફરીને કહેવુ
જો જાણ્યા હોત તમને આવા—જગજીવન દેત નહિ જાવા
ખોટા ખોટા સોગન ખાવા—તમને ઘટે નહિ માવા રે કહેવું
દુઃખડા દીએ છે મહીનો દાણી—હાશીને વશી થઇ છે હાશી
આળોબી રાધા અકળાણી—તજી દીધા અન્ન પાણી રે કહેવુ

પીંગળ કહે હવે નાથ પધારો—મેરા બાળપણાની સ્વીકારો
ત્રીકમ ભવસાગરથી તારો—બેડી પાર ઉતારો રે કહેવું

૨૫ ભજન અનસુયામાંથી

આંખ વિના અંધારૂં રે—સદાય મારે—આંખ
કોઇ કહે છે લાલ લીલુ—કોઈ કહે ધોળુંને પીળું
મારે મન સઘળું કાળું કાળું રે—સદાય
કોઇ કહે જગ પ્યારૂં—કોઇ કહે છે નઠારૂ
મારે મન જીવતર ખારૂં ખારૂં રે—સદાય

૨૬ મું ભજન

ચેતી લેને મારા હંસલા સુત્રાગી રે ભાઇ ભાઇ
હેજી સમજ સમજ પાંચ ધરનારે . . જી—ચેતી
હા ..રે ગુરૂજી નદીયુ મે નીર એ નીર નીચ નદીયા.
નદીયું મેં નીર ચલ્યો રે—જી—ચેતી
હાંરે ગુરૂજી તુબડે તાર એ તાર નીચ તુબડા
તુંબડેમેં તાર મીલાયો રે જી—ચેતી
હારે ગુરૂજી ભગવેમે ભેખ એ ભેખ નીચ ભજવા
ભગવે મેં ભેખ લજાયો રેજી—ચેની
હાંરે ગુરૂજી પારકી સ્ત્રી પત્થર કરી તમે માનો
એની કહીને બોલાવો રે જી—ચેતી
કહેત કબીરા સુણો તમે મારા ભાઇ—(૨) સાધુ
ચરણુ મે શીશ નમાયો રે જી ચેતી લેને મારા હંસલા

૨૭ ભજન

હરી કરે શો ખરી સમજ બેસી મુજ રામ તો કરે શો ખરી
રામ તો કરે શો કરી સમજ બેલી મુજ રામ રે કરે તેજ ખ
પ્રત્યક્ષ કારણ થંભ લાગ્યો ને કાયા વજરની કરી સમજ
અયોધ્યામાં જન્મ થયો ને ઠકામા ખમર પડી સમજ
સુરેજ રથનો ભમરો બાંધીને લખમણે ધનુખ ધરી સમજ
વિદુરજીની ભાજી આરોગી સુદામાની સહાય કરી સમજ
કહેત કબીરા સુણો મારા ભાઈ
ભટકી જાવુ છે ખરી સમજ બેસી મુજ રામતો

અંક પહેલો સમાપ્ત

(અંક બીજો પંદર દિવસમાં બહાર પડશે)

શાંતિ શાંતિ જય વિજય રામાને નમ પી એમ